

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ**

Ενιαίος
Φορέας
Κοινωνικής
Ασφάλισης

**ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ**

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

**ΤΜΗΜΑΤΑ: ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ**

Πληρ. : Ρ. Παναγιωτοπούλου, Γ. Θεοδωρακάκης,
Β. Ρεσίτη
Τηλ : 210 5285573, 210 5285592, 210 5285580
Fax : 210 5229840
e-mail : d.asfalisis@efka.gov.gr

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

**ΤΜΗΜΑΤΑ: ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΥ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΣΟΔΩΝ & ΕΙΣΠΡΑΞΗΣ
ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ**

Πληρ. : Π. Καρρά, Β. Κακαράντζα,
Ε. Βλαχογιάννη, Ε. Μπαρμπαλιά
Τηλ : 210 5285543, 210 5285642, 210 5285583
Fax : 210 5236558
e-mail : d.eisf.misth@efka.gov.gr

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΣΔ. ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΜΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Πληρ. : Α. Μπούζα
Τηλ : 210 5285690
Fax : 210 5285599
e-mail : d.eisf.mmisth@efka.gov.gr
Ταχ. Δ/ση: Σατωβριάνδου 18, 104 32 Αθήνα

Αθήνα , 22/04/2019

Αριθμ. Πρωτ.
Δ.ΑΣΦ.:256 /513503/2019

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΑΡ.:21

ΠΡΟΣ: Αποδέκτες Πίνακα Α'

**ΚΟΙΝ: Ως ο συν/νος Πίνακας
Διανομής**

ΘΕΜΑ: Ασφάλιση μελών ή/και διαχειριστών εταιρειών μορφής Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε. και Ι.Κ.Ε.

**Σχ.: Τα υπ' αριθμ. Δ.15/Δ'/619/15/13-4-2018 και Φ.10141/44090/1189(2018)
έγγραφα του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής
Αλληλεγγύης**

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 55 του Ν. 4387/2016, στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ υπάγονται υποχρεωτικά από 1/1/2017 οι ασφαλισμένοι των ενταχθέντων στον ΕΦΚΑ φορέων ασφάλισης, οι οποίοι εξακολουθούν να διέπονται για θέματα υπαγωγής στην ασφάλιση από τις διατάξεις των φορέων αυτών, όπως ισχύουν, εκτός όσων ειδικά ορίζονται με τις διατάξεις του ίδιου νόμου.

Με τον ανωτέρω νόμο ρυθμίστηκαν θέματα που αφορούν, μεταξύ άλλων, στον τρόπο υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών από 1/1/2017.

Με τα ανωτέρω σχετικά έγγραφα παρέχονται διευκρινίσεις όσον αφορά την υπαγωγή και εισφοροδότηση των μελών ή/και παράλληλα διαχειριστών των εταιρειών με τη νομική μορφή Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε. και Ι.Κ.Ε.

Για την ενιαία εφαρμογή από τις υπηρεσίες του ΕΦΚΑ, παρέχονται οι ακόλουθες οδηγίες:

A. ΥΠΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΜΕΛΩΝ/ΕΤΑΙΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε., Ι.Κ.Ε.

ΜΕΛΗ/ΕΤΑΙΡΟΙ

- Τα μέλη/εταίροι των Ομόρρυθμων/Ετερόρρυθμων εταιρειών καθώς και των Εταιρειών Περιορισμένης Ευθύνης, εφόσον ο σκοπός των εταιρειών αυτών συνιστά δραστηριότητα επαγγελματική, βιοτεχνική ή εμπορική υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση σύμφωνα με τις διατάξεις του π. Ο.Α.Ε.Ε. (άρθρο 1 του Π.Δ. 258/2005).
- Ο εταίρος μονοπρόσωπης Ι.Κ.Ε. υπάγεται υποχρεωτικά στην ασφάλιση σύμφωνα με τις διατάξεις του π. Ο.Α.Ε.Ε. (παρ. 9 άρθρο 116 Ν. 4072/12 περ. α')
- Τα μέλη/εταίροι πολυπρόσωπων Ι.Κ.Ε. δεν έχουν υποχρέωση υπαγωγής στην ασφάλιση. Τα πρόσωπα αυτά δύνανται να υπαχθούν προαιρετικά στην ασφάλιση σύμφωνα με τις διατάξεις του π. Ο.Α.Ε.Ε. (παρ. 9 άρθρο 116 Ν. 4072/12 περ. β')

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ

- Τα μέλη/εταίροι των ως άνω εταιρειών (Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε) που ασκούν παράλληλα και καθήκοντα διαχείρισης στην εταιρεία έναντι αμοιβής, για την άσκηση των καθηκόντων διαχείρισης υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση σύμφωνα με τις διατάξεις του π. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (άρθρο 1 παρ. 3 του Ν. 1759/88).
- Εταίρος Μονοπρόσωπης Ι.Κ.Ε. που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης υπάγεται υποχρεωτικά στην ασφάλιση σύμφωνα με τις διατάξεις του π. Ο.Α.Ε.Ε. (παρ. 9 άρθρο 116 Ν. 4072/12 περ. α')
- **Εταίρος Πολυπρόσωπης Ι.Κ.Ε. που ασκεί καθήκοντα διαχείρισης υπάγεται υποχρεωτικά στην ασφάλιση σύμφωνα με τις διατάξεις του π. Ο.Α.Ε.Ε.(παρ. 9 άρθρο 116 Ν. 4072/12 περ. α')**
- Διαχειριστής Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε. που δεν έχει την ιδιότητα του μέλους/εταίρου (Τρίτο Πρόσωπο) υπάγεται στην ασφάλιση σύμφωνα με τις διατάξεις του π. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ. (άρθρο 2 Α.Ν. 1846/51)
- Διαχειριστής Ι.Κ.Ε. που δεν έχει την ιδιότητα του μέλους/εταίρου και ορίστηκε με το καταστατικό ή με απόφαση των εταίρων υπάγεται υποχρεωτικά στην ασφάλιση σύμφωνα με τις διατάξεις του π. Ο.Α.Ε.Ε. (παρ. 9 άρθρ. 116 Ν.4072/12)

Β. ΕΙΣΦΟΡΟΔΟΤΗΣΗ Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε.**ΜΕΛΗ**

Τα μέλη/εταίροι των ομόρρυθμων/ετερόρρυθμων εταιρειών και των εταιρειών περιορισμένης ευθύνης καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές **σύμφωνα με το άρθρο 39 του Ν. 4387/2016**, όπως ισχύει.

Ειδικότερα, οι ασφαλιστικές εισφορές των μελών των Ο.Ε και Ε.Ε. υπολογίζονται βάσει των κερδών και επί του ποσοστού συμμετοχής τους στην εταιρεία, ενώ οι ασφαλιστικές εισφορές των μελών των Ε.Π.Ε. υπολογίζονται βάσει των μερισμάτων (διανομή).

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ

Για τα πρόσωπα που ασκούν καθήκοντα διαχείρισης στις εν λόγω εταιρείες (Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε.) διακρίνονται οι εξής περιπτώσεις:

1. Μέλος/Εταίρος και διαχειριστής, χωρίς αμοιβή διαχείρισης

Στην περίπτωση που τα μέλη/εταίροι ασκούν και καθήκοντα διαχείρισης στην εταιρεία, **χωρίς αμοιβή**, καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές **σύμφωνα με το άρθρο 39 του Ν. 4387/2016**, όπως ισχύει.

2. Μέλος/Εταίρος και διαχειριστής με αμοιβή διαχείρισης

Μέλη/εταίροι που ασκούν παράλληλα και καθήκοντα διαχείρισης στην εταιρεία **και λαμβάνουν αμοιβή, για το ποσό της συγκεκριμένης αμοιβής διαχείρισης καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με το άρθρο 38 του Ν. 4387/2016, εφαρμοζομένων των διατάξεων του άρθρου 36 παρ. 1 Ν. 4387/2016 περί παράλληλης ασφάλισης.**

Οι ασφαλιστικές εισφορές για το ποσό της αμοιβής διαχείρισης υπολογίζονται για τους κλάδους κύριας σύνταξης, ασθένειας σε είδος και χρήμα και επικουρική κάλυψη, **όχι όμως για τους συνεισπραττόμενους κλάδους του Ο.Α.Ε.Δ. – Ο.Ε.Κ. – Ο.Ε.Ε.** καθώς οι συγκεκριμένες αμοιβές δεν απορρέουν από σύναψη σχέσης εξαρτημένης εργασίας αλλά εκ της εταιρικής τους ιδιότητας.

Επιπλέον τα πρόσωπα αυτά **δεν δηλώνονται στο πληροφοριακό σύστημα ΕΡΓΑΝΗ** (Πρόσληψη, Πίνακα Προσωπικού κτλ) της Επιθεώρησης Εργασίας.

Ως ημερομηνία έναρξης εισφοροδότησης επί των αμοιβών διαχείρισης ορίζεται η 1/6/2018.

3. Διαχειριστής – μη εταίρος/ Τρίτο πρόσωπο

Στην περίπτωση που για την άσκηση των καθηκόντων διαχείρισης **έχει προσληφθεί τρίτο προς τούτο πρόσωπο, έναντι αμοιβής**, καταβάλλονται ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με το άρθρο 38

του Ν. 4387/2016 για όλους τους κλάδους ασφάλισης καθώς και τους συνεισπραττόμενους κλάδους των Ο.Α.Ε.Δ., Ο.Ε.Κ. και Ο.Ε.Ε.

Επισημάνσεις:

Οι ρυθμίσεις του άρθρου 38 του Ν.4387/2016, όπως ισχύει, όσον αφορά το κατώτατο όριο των μηνιαίων αποδοχών, έχουν εφαρμογή και στις αμοιβές διαχείρισης, δεδομένου ότι οι σχετικές υπηρεσίες παρέχονται κατά συστηματικό τρόπο και σε τακτικό χρόνο εντός της ίδιας μισθολογικής περιόδου.

Ως εκ τούτου, **σε περιπτώσεις αμοιβών διαχείρισης χαμηλότερων του κατώτατου ορίου των μηνιαίων αποδοχών, για τον υπολογισμό των ημερών ασφάλισης θα έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του π. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ περί μειωμένης απασχόλησης, ενώ για τις περιπτώσεις με αμοιβές άνω του κατώτατου ορίου, αντίστοιχα οι διατάξεις περί πλήρους ασφάλισης.**

Γ. ΕΙΣΦΟΡΟΔΟΤΗΣΗ Ι.Κ.Ε.

ΕΤΑΙΡΟΙ Ι.Κ.Ε.

Οι εταίροι των Ιδιωτικών πολυπρόσωπων Κεφαλαιουχικών Εταιρειών ΙΚΕ δεν υποχρεούνται στην καταβολή ασφαλιστικών εισφορών, εκτός αν ασκούν καθήκοντα διαχείρισης.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ Ι.Κ.Ε.

Για τα πρόσωπα που ασκούν καθήκοντα διαχείρισης σε Ι.Κ.Ε. (εταίροι ή τρίτα πρόσωπα) διακρίνονται οι εξής περιπτώσεις:

1. Εταίρος σε Μονοπρόσωπη Ι.Κ.Ε και διαχειριστής

Ο μοναδικός εταίρος μονοπρόσωπης Ι.Κ.Ε. που είναι ταυτόχρονα και διαχειριστής, καταβάλει εισφορές σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 39 του Ν.4387/2016 επί **του αθροίσματος των εισοδημάτων που προέρχονται από την άσκηση των δυο δραστηριοτήτων** (μέρισμα και αμοιβή διαχείρισης).

2. Εταίρος και διαχειριστής πολυπρόσωπης Ι.Κ.Ε

Εταίρος πολυπρόσωπης Ι.Κ.Ε που έχει οριστεί ταυτόχρονα και διαχειριστής, καταβάλει εισφορές επί του εισοδήματος που προκύπτει **μόνο από την άσκηση της διαχείρισης** και εισφοροδοτείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 39 του ν.4387/2016

Ως ημερομηνία έναρξης εισφοροδότησης μόνο επί των αμοιβών διαχείρισης ορίζεται η 1/6/2018.

3. Διαχειριστής πολυπρόσωπης Ι.Κ.Ε. χωρίς εταιρική ιδιότητα (τρίτο πρόσωπο)

Διαχειριστής Ι.Κ.Ε τρίτο πρόσωπο (δεν έχει εταιρική ιδιότητα), καταβάλει εισφορές επί του εισοδήματος που προκύπτει **από την άσκηση της διαχείρισης** και εισφοροδοτείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 39 του ν.4387/2016.

4. Διαχειριστής Μονοπρόσωπης Ι.Κ.Ε. – τρίτος, μη εταίρος

Διαχειριστής Μονοπρόσωπης Ι.Κ.Ε., τρίτο πρόσωπο (μη εταίρος) εισφοροδοτείται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 39 του ν. 4387/2016 και καταβάλει εισφορές επί του εισοδήματος που προκύπτει από την αμοιβή διαχείρισης.

Δ. ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ/ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ (Άρθρο 38 Ν. 4387/16)

Η απεικόνιση των ασφαλιστικών στοιχείων, **των Μελών ή/και Διαχειριστών Εταιρειών Ο.Ε. – Ε.Ε. – Ε.Π.Ε.** που ασκούν καθήκοντα διαχείρισης της εταιρείας έναντι αμοιβής (άρθρο 38), θα περιλαμβάνεται στις εγγραφές της **Αναλυτικής Περιοδικής Δήλωσης (Α.Π.Δ.)**.

Οι ήδη απογεγραμμένοι εργοδότες, θα συμπεριλάβουν την εν λόγω κατηγορία ασφαλισμένων στην Α.Π.Δ. που υποβάλλουν για το λοιπό απασχολούμενο προσωπικό.

Επιχειρήσεις που δεν έχουν απογραφεί ως εργοδότες στον Ε.Φ.Κ.Α., θα πρέπει να προβούν σε απογραφή στο Μητρώο Εργοδοτών - Εισφερόντων με τη συνήθη διαδικασία, στην αρμόδια Τοπική Υπηρεσία Ε.Φ.Κ.Α. της έδρας τους, προκειμένου να τους αποδοθεί Αριθμός Μητρώου Εργοδότη (Α.Μ.Ε.) και Ταυτότητα Πληρωμής Τρεχουσών Εισφορών (Τ.Π.Τ.Ε.).

Για την απεικόνιση των ασφαλιστικών **στοιχείων των διαχειριστών που είναι είτε μέλη είτε τρίτα πρόσωπα σε Ο.Ε.,Ε.Ε.,Ε.Π.Ε.** στην Αναλυτική Περιοδική Δήλωση, απαραίτητη προϋπόθεση είναι η ύπαρξη του **Αριθμού Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (Α.Μ.Κ.Α.)** του απασχολούμενου και τα στοιχεία ταυτότητας (ΕΠΙΘΕΤΟ – ΟΝΟΜΑ – ΟΝΟΜΑ ΠΑΤΕΡΑ – ΟΝΟΜΑ ΜΗΤΕΡΑΣ – ΗΜ/ΝΙΑ ΓΕΝΝΗΣΗΣ – Α.Φ.Μ. κ.λ.π.).

Εκτός των ανωτέρω στοιχείων θα πρέπει επιπροσθέτως να καταχωρούνται τα εξής:

Α. ΜΕΛΗ Ο.Ε./Ε.Ε./Ε.Π.Ε ΠΟΥ ΑΣΚΟΥΝ ΠΑΡΑΛΛΗΛΑ ΚΑΙ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΙΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΑΥΤΕΣ

- **Ο Κωδικός Δραστηριότητας (ΚΑΔ) «0832» με λεκτική περιγραφή: «ΠΡΟΣΩΠΑ ΥΠΑΓΟΜΕΝΑ ΣΤΟ Τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ΜΕ ΟΠΟΙΑΔΗΠΟΤΕ ΑΛΗ ΣΧΕΣΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΚΤΟΣ ΤΗΣ ΕΞΑΡΤΗΜΕΝΗΣ, ΤΟΥ Ν.1759/1988»**

- **Κωδικός Ειδικότητας «000858»** με λεκτική περιγραφή : **«ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ Ο.Ε., Ε.Ε., Ε.Π.Ε»** ώστε να αποδίδεται για την ασφαλιστική κάλυψη **Κωδικός Πακέτου Κάλυψης (Κ.Π.Κ.) «1106»** με τα ακόλουθα ποσοστά ασφαλίσεων:

ΚΑΔ	ΚΩΔ. ΕΙΔ.	Κ.Π.Κ.	ΑΣΦ/ΝΟΥ	ΕΡΓΟΔΟΤΗ	ΣΥΝΟΛΟ
0832	000858	1106	<u>21,38%</u> Από 01.06.2018 έως 31.05.2019	<u>12,72%</u> Από 01.06.2018 έως 31.05.2019	<u>34,10%</u> Από 01.06.2018 έως 31.05.2019
			<u>21,13%</u> Από 01.06.2019 έως 31.05.2022	<u>12,47%</u> Από 01.06.2019 έως 31.05.2022	<u>33,60%</u> Από 01.06.2019 έως 31.05.2022
			<u>20,88%</u> Από 01.06.2022	<u>12,22%</u> Από 01.06.2022	<u>33,10%</u> Από 01.06.2022

Τα στοιχεία – τιμές που πρέπει επιπλέον να δηλώνονται στα πεδία της Α.Π.Δ. πέραν των διακριτών Κ.Α.Δ., Κωδικού Ειδικότητας και Κωδικού Πακέτου Κάλυψης είναι και τα ακόλουθα:

- Στο πεδίο **«36»**: **«Τύπος Αποδοχών»** της Α.Π.Δ., θα χρησιμοποιείται **αποκλειστικά** ο Κωδικός Τύπου Αποδοχών **«01»**.
- Στο πεδίο **«37»**: **«Ημέρες Ασφάλισης»** θα γίνεται καταχώρηση των ημερών απασχόλησης του προσώπου.

Β. ΤΡΙΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΠΟΥ ΑΣΚΕΙ ΚΑΘΗΚΟΝΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ, ΈΝΑΝΤΙ ΑΜΟΙΒΗΣ

Η απεικόνιση της ασφάλισής τους γίνεται κατά τα γνωστά.

Γ. Τα οικονομικά αποτελέσματα που θα προκύψουν σε μη μισθωτούς μετά την εφαρμογή του παρόντος θα τακτοποιηθούν μέσω της ετήσιας εκκαθαριστικής διαδικασίας.

ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΠΑ – ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

Για τις μισθολογικές περιόδους, **6/2018 έως 3/2019**, εφόσον οι Α.Π.Δ., Κανονικές (01) ή Συμπληρωματικές (04), **υποβληθούν έως τις 30/6/2019**, με μαγνητικό ή ψηφιακό μέσο στην αρμόδια Υπηρεσία Ε.Φ.Κ.Α. της έδρας του εργοδότη **και αφορούν στην ασφάλιση των προσώπων που αναφέρονται στην παρούσα**, θα θεωρούνται **εμπρόθεσμες**.

Οι Πράξεις Επιβολής Πρόσθετης Επιβάρυνσης Εισφορών (Π.Ε.Π.Ε.Ε.) που θα προκύψουν από την υποβολή των ανωτέρω Α.Π.Δ., θα πρέπει να ακυρωθούν οίκοθεν.

Οι ασφαλιστικές εισφορές των ανωτέρω μισθολογικών περιόδων θα θεωρούνται εμπρόθεσμες, εφόσον **καταβληθούν έως τις 30/6/2019**.

Οι Πράξεις Επιβολής Προσθέτων Τελών (Π.Ε.Π.Τ.) που θα προκύψουν, θα πρέπει να ακυρωθούν ή μειωθούν οίκοθεν.

Για τις μισθολογικές περιόδους από **4/2019 και εντεύθεν**, η υποβολή Α.Π.Δ. και η καταβολή των αντίστοιχων ασφαλιστικών εισφορών, θα πραγματοποιούνται κατά τα γνωστά.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, παρακαλούμε όπως οι αρμόδιες υπηρεσίες του ΕΦΚΑ προβαίνουν σε ενημέρωση των υπευθύνων των συγκεκριμένων επιχειρήσεων σχετικά με την υπαγωγή στην ασφάλιση και τον νέο τρόπο υπολογισμού εισφορών.

Του παρόντος να λάβει γνώση ενυπόγραφα το προσωπικό αρμοδιότητάς σας.

Συν.: (5) φύλλα

Ο ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΕΦΚΑ

ΛΑΜΠΡΟΣ ΣΕΜΠΟΣ

**ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΠΡ/ΝΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΔΙΟΙΚ/ΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ**

ΕΛΕΝΗ ΤΣΙΟΥΤΣΙΑ

Π Ι Ν Α Κ Α Σ Δ Ι Α Ν Ο Μ Η Σ	
1.	Γρ. κ. Διοικητή dioikitis@efka.gov.gr
2.	Γρ. κ. κ. Υποδιοικητών yrod1@efka.gov.gr, yrod2@efka.gov.gr
3.	Γρ. κ.κ. Γεν. Δ/ντών
4.	Υπουργείο Εργασίας ,Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων Σταδίου 29, 10110 Αθήνα asfmis@ggka.gr
5.	Ε.Τ.Ε.Α.Ε.Π. Φιλελλήνων 13-15, 105 57 Αθήνα
6.	Ανάδοχος Ο.Π.Σ. τ. ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Πατησίων 12, Αθήνα
7.	Πανελλήνια Ομοσπονδία Λογιστών Κάνιγγος 27, 10682 Αθήνα pol@otenet.gr

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΩΝ (Δ15)
ΤΜΗΜΑ : Δ'

Ταχ. Δ/ση : Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας : 10110 – Αθήνα
Πληροφορίες : Ε. Ράπτη
Τηλέφωνο : 210 – 3368109
FAX : 210 – 3368116

Αθήνα, 13 / 4 / 2018

Αριθ. Πρωτ. : Δ.15 / Δ' / 619 / 15

ΠΡΟΣ : 1. ΕΦΚΑ

Γραφείο κ. Διοικητή
Αγ. Κωνσταντίνου 8
10241 Αθήνα

2. ΕΦΚΑ

Γενική Διεύθυνση Εισφορών
και Ελέγχων

Διεύθυνση Εισφορών Μη
Μισθωτών

Σατωβριάνδου 18
104 32 Αθήνα

ΘΕΜΑ : «Ασφαλιστικές εισφορές μελών εταιρειών ή/και διαχειριστών»

Απαντώντας στο αριθ. ΔΙΕΙΣΦ.ΜΜ/24/14599/4-1-2018 έγγραφό σας, σχετικά με την υποχρέωση καταβολής ασφαλιστικών εισφορών στον ΕΦΚΑ από μέλη εταιρειών ή/και διαχειριστών, καθώς και σε θέματα που αφορούν στην ασφάλιση των ιδιοκτητών τουριστικών καταλυμάτων και προσώπων που έχουν αγροτικό εισόδημα ενώ παράλληλα ασκούν και άλλη επαγγελματική δραστηριότητα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 55 του ν.4387/2016, στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ υπάγονται υποχρεωτικά από 1/1/2017 οι ασφαλισμένοι των ενταχθέντων στον ΕΦΚΑ φορέων ασφάλισης, οι οποίοι εξακολουθούν να διέπονται από τις διατάξεις της νομοθεσίας των φορέων αυτών, όπως ισχύουν, εκτός όσων ειδικά ορίζονται με τις διατάξεις του ν.4387/2016.

Με τον ανωτέρω νόμο, μεταξύ άλλων, ρυθμίστηκαν θέματα που αφορούν στον τρόπο υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών από 1/1/2017, όχι όμως θέματα που αφορούν στην υπαγωγή στην ασφάλιση, όπου εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις των πρώην φορέων ασφάλισης.

2. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 3 του ν.1759/1988, όπως ισχύει, στην ασφάλιση του πρώην ΙΚΑ – ΕΤΑΜ υπάγονται επίσης πρόσωπα που απασχολούνται ή παρέχουν εργασία ή υπηρεσία με αμοιβή είτε σε φυσικά πρόσωπα είτε στο Δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου είτε σε ανεξάρτητες αρχές με οποιαδήποτε άλλη σχέση, εφόσον για την απασχόληση, εργασία τους ή υπηρεσία τους αυτή δεν υπάγονται με ρητή διάταξη νόμου στην ασφάλιση άλλου πρώην ταμείου κύριας ασφάλισης. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και σε συνταξιούχους ελληνικού ή αλλοδαπού ασφαλιστικού φορέα.

3. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του π.δ. 258/2005, όπως ισχύει, στην ασφάλιση του πρώην ΟΑΕΕ υπάγονται υποχρεωτικά τα μέλη ή μέτοχοι Οργανισμών, Κοινοπραξιών ή κάθε μορφής Εταιρειών (εκτός των ΑΕ και των ΙΚΕ) των οποίων ο σκοπός συνιστά δραστηριότητα για την οποία τα ασκούντα αυτήν πρόσωπα υπάγονται στην ασφάλιση του ΟΑΕΕ.

Επιπλέον, από τις διατάξεις του άρθρου 116 παρ. 9 του ν.4072/2012 στην υποχρεωτική ασφάλιση του πρώην ΟΑΕΕ υπάγονται υποχρεωτικά οι διαχειριστές των ΙΚΕ που ορίστηκαν με το καταστατικό ή με απόφαση των εταίρων, καθώς και ο εταίρος μονοπρόσωπης ΙΚΕ.

4. Με βάση το ανωτέρω νομοθετικό πλαίσιο, οι εταίροι σε εταιρείες μορφής ΟΕ, ΕΕ και ΕΠΕ υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση του πρώην ΟΑΕΕ και καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 39 του ν.4387/2016, όπως ισχύει.

Εάν οι εταίροι ασκούν συγχρόνως καθήκοντα διαχείρισης, χωρίς να προβλέπεται αμοιβή για την άσκηση αυτών των καθηκόντων, αλλά πρόκειται να λάβουν την αναλογία επί των κερδών της επιχείρησης, εξακολουθούν να καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές επί των σχετικών μερισμάτων σύμφωνα με το άρθρο 39 του ν.4387/2016. Σε περίπτωση όμως που για την άσκηση καθηκόντων διαχείρισης προβλέπεται αμοιβή, προκύπτει σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3 του ν.1759/1988 υποχρέωση υπαγωγής στην ασφάλιση του πρώην ΙΚΑ – ΕΤΑΜ και καταβολή ασφαλιστικών εισφορών βάσει του άρθρου 38 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, εφαρμοζομένων των προβλέψεων του άρθρου 36 παρ. 1 του ν.4387/2016 περί παράλληλης ασφάλισης.

Σε περίπτωση που διαχειριστής σε εταιρείες της ανωτέρω μορφής έχει οριστεί τρίτο πρόσωπο, και λαμβάνει αμοιβή για την άσκηση των καθηκόντων του ως διαχειριστή, προκύπτει σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 3 του ν.1759/1988 υποχρέωση υπαγωγής στην ασφάλιση του πρώην ΙΚΑ – ΕΤΑΜ και καταβολή ασφαλιστικών εισφορών βάσει του άρθρου 38 του ν.4387/2016, όπως ισχύει.

Σημειώνουμε ότι οι ρυθμίσεις του άρθρου 38 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, για το κατώτατο όριο μηνιαίων αποδοχών (€586,08 για τους απασχολούμενους άνω των 25 ετών και €510,95 για τους απασχολούμενους κάτω των 25 ετών) έχουν

εφαρμογή και στις αμοιβές διαχείρισης, δεδομένου ότι οι σχετικές υπηρεσίες παρέχονται κατά συστηματικό τρόπο και σε τακτικό χρόνο εντός του μήνα.

Τα ανωτέρω ειδικώς οριζόμενα για τις ΟΕ, ΕΠΕ, ΕΕ εφαρμόζονται από 1/6/2018.

5. Όσον αφορά στις εταιρείες μορφής ΙΚΕ, οι εταίροι, σύμφωνα με το ανωτέρω νομοθετικό πλαίσιο, δεν έχουν υποχρέωση υπαγωγής στην ασφάλιση του πρώην ΟΑΕΕ και ως εκ τούτου δεν υποχρεούνται στην καταβολή ασφαλιστικών εισφορών.

Σε περίπτωση όμως που εταίρος ΙΚΕ έχει οριστεί και διαχειριστής στην ΙΚΕ, ως διαχειριστής έχει υποχρέωση ασφάλισης και καταβάλλει ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με το άρθρο 39 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, επί του εισοδήματος που προκύπτει από την άσκηση της διαχείρισης και όχι επί εισοδήματος που προκύπτει από την σχέση του εταίρου.

Ανάλογα, εάν ως διαχειριστής της ΙΚΕ έχει οριστεί τρίτο πρόσωπο έχουν εφαρμογή τα προβλεπόμενα στο άρθρο 39 του ν.4387/2016, όπως ισχύει.

Όσον αφορά τους μοναδικούς εταίρους μονοπρόσωπης ΙΚΕ που είναι παράλληλα και διαχειριστές ΙΚΕ, υποχρέωση ασφάλισης προκύπτει και για τις δύο ιδιότητες, και, ως εκ τούτου, οι ασφαλιστικές εισφορές υπολογίζονται βάσει του άρθρου 39 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, επί του αθροίσματος τους εισοδήματος που προέρχεται από την άσκηση των δύο δραστηριοτήτων (μέρισμα και αμοιβή διαχείρισης).

Τα οριζόμενα στην παράγραφο αυτή εφαρμόζονται από 1/6/2018.

6. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 58 του ν.4144/2013, οι ιδιοκτήτες τουριστικών καταλυμάτων των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 2 του ν.2160/1993 και του π.δ. 33/1979, όπως ισχύουν, και γενικά όλων των κύριων και μη κύριων καταλυμάτων με το ειδικό σήμα λειτουργίας του ΕΟΤ δυναμικότητας, σε όλη την Επικράτεια, έως και 5 δωματίων υπήχθησαν στην ασφάλιση του πρώην ΟΓΑ και κατέβαλαν ασφαλιστικές εισφορές αγροτών.

Με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 3 του ν.4425/2016 η ανωτέρω κατηγορία ασφαλισμένων από 1/1/2017 καταβάλλει ασφαλιστικές εισφορές σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 39 του ν.4387/2016 για τους ελεύθερους επαγγελματίες (ασφαλισμένους του πρώην ΟΑΕΕ). Από 1/1/2017 και εφεξής ο χρόνος ασφάλισης για τον οποίο έχουν καταβληθεί ασφαλιστικές εισφορές θεωρείται καταρχήν χρόνος ασφάλισης στον ΕΦΚΑ και όχι στους επιμέρους πρώην φορείς που εντάχθηκαν στον ΕΦΚΑ. Στο πλαίσιο αυτό ο χρόνος ασφάλισης από 1/1/2017 και εφεξής των ανωτέρω ιδιοκτητών τουριστικών καταλυμάτων θεωρείται ως χρόνος ασφάλισης στον ΕΦΚΑ λόγω άσκησης ελεύθερου επαγγέλματος, δεδομένου ότι καταβάλλονται ασφαλιστικές εισφορές βάσει του άρθρου 39 του ν.4387/2016, όπως ισχύει. Συνεπώς, οι εν λόγω ασφαλισμένοι, τόσο ασφαλιστικά όσο και συνταξιοδοτικά, αντιμετωπίζονται από

1/1/2017 όπως και οι λοιποί ελεύθεροι επαγγελματίες, προερχόμενοι από τον πρώην ΟΑΕΕ.

Σε περίπτωση όμως που τα ανωτέρω πρόσωπα, εκτός των τουριστικών καταλυμάτων, ασκούν και άλλη δραστηριότητα για την οποία υπάγονται υποχρεωτικά στην ασφάλιση του ΕΦΚΑ ως προερχόμενοι από τον πρώην ΟΓΑ, για το σύνολο του εισοδήματος τους από την αγροτική δραστηριότητα και τα τουριστικά καταλύματα καταβάλλουν από 1/1/2017 ασφαλιστικές εισφορές βάσει του άρθρου 40 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, και αντιμετωπίζονται, ασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά, όπως και τα λοιπά πρόσωπα που ασκούν αγροτική δραστηριότητα.

Τα ανωτέρω εφαρμόζονται αντίστοιχα και στις περιπτώσεις ιδιοκτητών τουριστικών καταλυμάτων δυναμικότητας από 6 έως 10 δωμάτια σε όλη την Επικράτεια, που είναι παράλληλα εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων.

7. Όσον αφορά σε πρόσωπα που ασκούν επαγγελματική δραστηριότητα (μισθωτή εργασία ή ελεύθερο επάγγελμα ή αυτοαπασχόληση) και συγχρόνως έχουν εισόδημα από άσκηση αγροτικής δραστηριότητας, τα εν λόγω πρόσωπα εμπίπτουν από 1/1/2017 στις ρυθμίσεις του άρθρου 36 παρ. 1 του ν.4387/2016 περί παράλληλης ασφάλισης και καταβάλλουν ασφαλιστικές εισφορές επί του εισοδήματος από την αγροτική δραστηριότητα βάσει του άρθρου 40 του ν.4387/2016, εφόσον το ετήσιο εισόδημά τους από την άσκηση αγροτικής δραστηριότητας, χωρίς να συνυπολογίζονται οι ετήσιες καταβλητέες ασφαλιστικές εισφορές, υπερβαίνει το προβλεπόμενο από το ανωτέρω άρθρο ελάχιστο μηνιαίο εισόδημα αναγόμενο σε ετήσια βάση, δηλαδή το ποσό των €4.923,12 (€410,26 x 12).

Για παράδειγμα, μηχανικός, ασφαλισμένος του πρώην ΕΤΑΑ – ΤΣΜΕΔΕ, το έτος 2018 παράλληλα με την άσκηση αυτοαπασχόλησης, για την οποία καταβάλλει ασφαλιστικές εισφορές βάσει του άρθρου 39 του ν.4387/2016, όπως ισχύει, έχει και εισόδημα από άσκηση αγροτικής δραστηριότητας κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος ύψους €2.000,00 ετησίως. Το ετήσιο εισόδημα από την άσκηση αγροτικής δραστηριότητας δεν υπερβαίνει το ποσό των €4.923,12 και συνεπώς ο μηχανικός καταβάλλει ασφαλιστικές εισφορές μόνο ως αυτοαπασχολούμενος βάσει του άρθρου 39 του ν.4387/2016, όπως ισχύει.

**Ο Υφυπουργός Εργασίας, Κοινωνικής
Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης**

Α. Πετρόπουλος

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΚΥΡΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΑΣΦ/ΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ
Πληροφορίες : Ανδριάνα Καραμπλιάνη
Τηλ. : 2131516799
Ταχ. Δ/ση : Σταδίου 29
Ταχ. Κώδικας : 101 10

INFORMATICS
DEVELOPMENT
AGENCY

Digitally signed by
INFORMATICS
DEVELOPMENT AGENCY
Date: 2019.02.21 14:37:16
EET
Reason:
Location: Athens

ΑΔΑ: ΩΒΗΝ465ΧΠ-ΗΒΟ

Αθήνα, 19/02/2019

Αρ. Πρωτ.: Φ.10141/44090/1189
(2018)

ΠΡΟΣ : Ε.Φ.Κ.Α.
Γεν. Δ/ση Εισφορών και
Ελέγχων
Σατωβριάνδου 18
104 32 - Αθήνα

Θέμα: Διευκρινίσεις ως προς την ασφάλιση διαχειριστών εταιρών εταιρειών

Σχετ. (α) το αριθμ. Δ.15/Δ'/619/15/13-4-2018 έγγραφό μας

(β) το αριθμ. Δ.ΑΣΦ.833/985391/2018/10-8-2018 έγγραφό σας

Απαντώντας στο αριθμ. Δ.ΑΣΦ.833/985391/2018/10-8-2018 έγγραφό σας, και σε συνέχεια του αριθμ. Δ.15/Δ'/619/15/13-4-2018 εγγράφου μας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

1. Για το θέμα της ασφάλισης των διαχειριστών εταιρών σε εταιρείες Ο.Ε., Ε.Ε. και Ε.Π.Ε. ισχύουν τα επιμέρους αναφερόμενα στο ανωτέρω (α) σχετικό έγγραφό μας. Όσον αφορά στην καταβολή εισφορών υπέρ Ο.Α.Ε.Δ., Ο.Ε.Κ. & Ο.Ε.Ε. που συνεισπράττονται από τον Ε.Φ.Κ.Α., αυτές δεν θα πρέπει να καταβάλλονται για τα ανωτέρω πρόσωπα, δεδομένου ότι η άσκηση καθηκόντων διαχειριστή, με εξαίρεση την περίπτωση πρόσληψης τρίτου προς τούτο προσώπου, δεν έχει χαρακτηριστικά εξαρτημένης εργασίας, καθώς η αμοιβή διαχείρισης δεν απορρέει από σύναψη σχέσης εξαρτημένης εργασίας, αλλά εκ της εταιρικής τους ιδιότητας.
2. Επιπροσθέτως, σημειώνεται ότι, κατά τα ανωτέρω, για το πληροφοριακό σύστημα «ΕΡΓΑΝΗ», θα πρέπει να ακολουθηθεί η διαδικασία που αφορά σε κατηγορίες ασφαλισμένων που δεν έχουν χαρακτηριστικά εξαρτημένης εργασίας (π.χ. μέλη Δ.Σ. Ανωνύμων Εταιρειών που λαμβάνουν αμοιβή, δικηγόροι με έμμισθη εντολή κ.λ.π.).
3. Τέλος, αναφορικά με τον υπολογισμό των ημερών ασφάλισης των ανωτέρω προσώπων, δεδομένης της ιδιομορφίας της συγκεκριμένης κατηγορίας απασχολούμενων, για αμοιβές διαχείρισης χαμηλότερες του κατώτατου ορίου μηναίων αποδοχών, που αντιστοιχούν σε πλήρη ασφάλιση, θα έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του πρώην ΙΚΑ-ΕΤΑΜ περί μειωμένης απασχόλησης.

Εσωτερική κοινοποίηση :

- 1) Γραφείο κ. Υφυπουργού Κ.Α.
- 2) Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα Κ.Α.
- 3) Γραφείο κ. Γεν. Διευθυντή Κ.Α.
- 4) Δ/ση Δ.15

**Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ**

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ